Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70 %

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina . . . . Lir 3.000
Letna naročnina . . . . . » 6.000
Letna inozemstvo . . . . » 8.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVII. - Štev. 3 (1335) | Gorica - četrtek, 16. januarja 1975 - Trst | Posamezna številka Lir 150

Luč prihaja z Vzhoda

Kdor zasleduje dogajanje v Cerkvi v sedanjem času, se večkrat s skrbjo vprašuje, kaj se pravzaprav godi. Ali bo Kristusova Cerkev še obstala? Toliko zmede je v pojmih, toliko negotovosti v življenju, tudi toliko odpadov.

V tej temi pa sveti luč z Vzhoda, sveti iz dežel, kjer so zavladali socialistični režimi. Tam srečamo avtentične kristjane, ki smo mislili, da jih ni več, kristjane, ki bi jih mirno primerjali kristjanom-pričevalcem iz prvih krščanskih stoletij.

Samo da se o tem malo piše, zlasti svetovno časopisje se je zaprlo v molk. Na žalost so pri tem sokrivi tudi kristjani, ki vidijo vsepovsod krivice, ne vidijo pa kristjanov v socialističnem svetu. Tudi mnogi kristjani molčijo. In škofje z njimi.

ČUDNA DVOJNOST

To očita tudi ruski pisatelj Vladimir Maksimov. Gre za Tatare, ki jih je Stalin med zadnjo vojno dal pregnati v Azijo in jim oblasti še zmeraj ne dovolijo, da bi se vrnili v svojo domovino na Krim. Piše Maksimov:

»Začudenje zbuja, kako zahodni pisatelji in razumniki hitro in skoro bolestno skočijo pokonci, če se kršijo človečanske pravice v Mozambiku, v Južni Afriki, v Čilu, v Rodeziji. Toda kako je hripav in negotov njihov glas, kadar gre za krivice, ki se godijo vzhodno od Labe in južno od Amurja. Človek se začuden vprašuje, zakaj je npr. diktatura v Iraku nekaj dobrega, diktatura v Grčiji pa nekaj slabega; zakaj je rasistični režim Jana Smitha nekaj odvratnega, enaki režim generala Amina v Ugandi pa je nekaj pravičnega; zakaj je apertheid črnega prebivalstva v Južni Afriki zločin, deportacija tatarskega prebivalstva na Krimu, ki traja že desetletja, je pa samo neprijeten doprinos k napredku, ki se pa o njem ne sme glasno govoriti« (Russia Cristiana, št. 137).

Zapadni oporečniki v Cerkvi bi radi iz nje napravili ustanovo, ki naj se bori za socialne pravice, za hiše brezdomcem, za delo delavcem, za pokojnine in podobno. Cerkev naj bi postala nov sindikat, ki bi ga vodili cerkveni ljudje, v nerazvitem svetu pa naj bi prevzela vodstvo gibanja zoper vse oblike kolonializma in imperializma. Podobne zahteve so se slišale tudi na zadnji sinodi škofov v Rimu lanskega oktobra.

BISTVENO POSLANSTVO CERKVE

Njim je odgovoril berlinski nadškof kardinal Bengsch. »Ali najdemo v evangeliju, se je vprašal kardinal, kako znamenje o kakem nastopu Kristusovem za osvoboditev? In vendar je izvoljeno ljudstvo bilo pod rimskim jarmom. Ali je Kristus napravil kaj za osvoboditev Palestine od rimskega jarma? Je morda obsodil okupatorja, on, ki je rekel: Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega? Cerkev ne more stopiti na pot političnega osvobajanja. Kot uči koncil, se vera in spreobrnjenje celega človeka raztezata in prešinjata celotno človeško dejavnost. Če hoče Cerkev nadaljevati to svoje delovanje, se mora ločiti od vseh tistih gibanj, ki si danes zlonamerno prilaščajo ime svobode,« je zaključil kardinal Bengsch.

Pavel VI. je v nagovoru na sinodalne očete izrazil podobno misel: »Na ravni časnih zadev Cerkev ne sme pretirano poudarjati napredka človeške osebe in socialnega blagostanja na škodo bistvene zahteve, ki jo ima za Cerkev oznanjevanje vsega evangelija« (Famiglia Cristiana št. 45, 1974).

PRAVO POJMOVANJE EVANGELIJA

Kristjani v socialističnih deželah se bolj kot mi zavedajo, kaj je bistveno poslanstvo Cerkve. Od svojih oblastnikov zahtevajo prav to, da bi smeli oznanjati evangelij in učiti otroke o Kristusu. Najprej pa, da bi smeli brati evangelij.

Znanega o. Dimitrija Dudka, ki so mu zadnji čas oblasti prepovedale pridiganje, je v razgovoru v cerkvi vprašala neka oseba: »Kje bi lahko dobila sv. pismo? Rada bi plačala katero koli ceno.« Dudko ji je odvrnil: »Težko je odgovoriti na vaše vprašanje, ker tudi jaz sam ne vem. Kot znano, se sv. pismo pri nas tiska v zelo majhni nakladi. In vendar ga nekateri dobijo... Če ga kje dobite samo na posodo, si prepišite tiste odstavke, ki se vam zdijo najbolj važni za vas« (Russia Cristiana, št. 137).

V reviji Mondo e missioni piše: »Srečal sem ljudi (v Sovjetski zvezi), ki so me kleče prosili za sv. pismo novega zakona v ruščini... Ko sem v nekem ruskem mestu izročil šest izvodov sv. pisma v ruščini, se mi verniki niso vedeli kako zahvaliti. Rekli so mi: "Bolj smo ga potrebni kot kruha." Kajti v Moskvi stane en izvod sv. pisma nove zaveze 150 rubljev (150.000 lir) pod roko, saj v knjigarnah ga ni dobiti« (Mondo e missioni, november 1974).

Sveto pismo si želijo, da bi mogli svojo vero spoznati in jo oznanjati ter v njej vzgajati otroke. Jakoba Nikolajeviča Pavlova so zaprli, češ da se je pregrešil zoper zakon o bogočastju. V zagovor je pred sodniki rekel: »Mi verniki gledamo na vsa svoja dejanja s stališča zvestobe do Boga. Morate razumeti, da mi ne moremo sklepati kompromisov z Bogom.

Mi ne moremo, da bi ne vzgajali svojih otrok. To nam ukazuje Bog. Kako bi mogli iti proti Bogu? Kako naj zatajimo glas svoje vesti pred našimi otroki? Ali more komunist vzgajati svoje otroke drugače kot v komunizmu? Ne more. Tako tudi kristjan, ki je prepričan o resničnosti Jezusovega nauka, ne more, da bi otrokom ne govoril o Kristusu« (Russia Cristiana, ib.).

Z vzhoda prihaja luč. Ko se tu na zapadu borimo kristjani za »osvoboditev človeka«, ko iščemo in delamo kompromise vseh vrst, se naši bratje na vzhodu borijo in trpijo zato, da bi smeli svoje otroke učiti o Kristusu, da bi lahko tudi z drugimi brez nevarnosti smeli moliti in se razgovarjati ne o politiki in sindikalnih vprašanjih, ampak o Bogu in Kristusu, ne o socialnem napredku, temveč o zveličanju duš.

Redko kak njihov glas pride v »svobodni« svet na zapadu in še tistega preslišimo, ker imamo »večje skrbi«. To so življenjski standard in politični stolčki, ki bi jih radi za vsako ceno, tudi za ceno svoje vesti rešili za prihodnje čase.

K. H.

Prošnja nemških škofov

Nemški škofje so na papeža naslovili prošnjo, naj bi se na področju obeh Nemčij ukinil zakonski zadržek »različne veroizpovedi«, kajti versko mešanih porok je vedno več, kar povzroča ob sklepanju zakona veliko težav. Odprava tega zadržka bi tudi pomenila velik korak naprej k ekumenskemu sporazumevanju.

Svet v predvojnem stanju

Sv. oče Pavel VI. ne spada med tiste osebnosti, ki bi sejale nemir z besedami ali pretiravale v svojih izjavah. In vendar je smatral za umestno, da je v nagovoru na diplomate, ki so nastavljeni pri Sv. sedežu, v soboto 11. januarja izrekel vznemirljive besede: »Svetovni položaj se naglo slabša, da nekateri že govorijo, da se svet nahaja v predvojnem stanju.« Kot dokaz za svojo trditev je sv. oče omenil Vietnam in Bližnji vzhod.

KOMUNISTI V NAPADU V VIETNAMU

»Naša misel — je dejal sveti oče — hiti zlasti v Vietnam, ki je bil toliko časa v središču svetovne pozornosti, in sosednjo Kambodžo, kjer so se v zadnjih dneh spet prižgala že ugasla žarišča sovražnosti in gverile, kar lahko spravi v nevarnost že itak slabotno ravnotežje in uniči dogovore, ki so bili sklenjeni za postopno normalizacijo težkega položaja v deželi.«

Sv. oče pri tem ni izrecno omenil, kaj se pravzaprav v Vietnamu in Kambodži dogaja. Iz radijskih in časopisnih vesti pa je znano, da so komunisti sprožili zadnje tedne v Južnem Vietnamu skrbno pripravljeno ofenzivo, ki ima za cilj uničiti postojanke vlade v Saigonu drugo za drugo, zlasti tiste v delti reke Mekong.

Še bolj kritičen je položaj v Kambodži, kjer skušajo rdeče čete zavzeti mesto Neak Luong ob Mekongu, 55 km od glavnega mesta Phnom Penha. Zasedba Neak Luonga bi osamila kamboško prestolnico in ji preprečila oskrbo po reki navzgor, ki je še edina vez z zunanjim svetom.

Ni treba posebej omeniti, da so v ZDA zaskrbljeni. Padec Južnega Vietnama in Kambodže v komunistične roke bi popolnoma spremenil politični položaj na tem področju, obenem pa bi bil norčevanje iz vseh sporazumov, ki so bili leta 1973 sklenjeni. Zato se je začelo mrzlično potovanje diplomatov in vojaških predstavnikov med Washingtonom in Saigonom, enote ameriške mornarice so se pa približale obali Južnega Vietnama.

BLIŽNJI VZHOD ŽARIŠČE ENERGETSKE VOJNE

»Mislimo — je dejal nadalje sv. oče — tudi na nove in grozeče komplikacije, ki jih povzroča tako imenovana vojna energetskih virov. Pri tem ponavljamo naš goreč poziv, da bi se pri tem postopalo ne samo z modrostjo in daljnovidnostjo, temveč tudi v duhu pravičnosti in v spoštovanju mednarodnih pravil in predpisov.«

Tudi tu ni Pavel VI. nikogar omenil, a je gotovo mislil na izjavo ameriškega zunanjega ministra Kissingerja. Ta je nedavno dejal, da če bi nepopustljivost dežel proizvajalk nafte spravila gospodarstvo industrijskih držav zaradi pretiranih cen ali zaradi naftne zapore v tak položaj, da bi se zadušilo, potem tudi uporaba sile ni izključena. Pri tem je previdno dodal, da »bi se na primeru Vietnama lahko naučili, da je lažje stopiti v vojno kot pa se izvleči iz nje.« In je še rekel, da »bi bil nepremišljen vsak državnik, ki ne bi upošteval reakcije Sovjetske zveze.«

Dejansko bi za ZDA ne bila nobena težava z vojaško silo zasesti vsa arabska področja, ki hranijo v sebi nafto. Tudi če bi Arabci, kot grozijo, vrgli v zrak vse petrolejske naprave, bi to ohromilo črpanje kvečjemu za šest mesecev. Za toliko časa pa imajo skoro vse industrializirane države petroleja na zalogi.

Bolj zaskrbljujoče je vprašanje, kako bi na tak korak ZDA reagirala Sovjetska zveza. Bi se potuhnila kot zapadne demokracije ko so sovjetski tanki leta 1956 vdrli na Madžarsko in leta 1968 na Češkoslovaško? Takrat je bilo slišati veliko protestov, ni pa bilo nobene protiakcije. Bi bilo to pot enako?

Mnogim evropskim politikom v zapadni Evropi so povzročile Kissingerjeve besede mrzel pot. Pohiteli so s pomirjajočimi izjavami. Nafta, pa naj bo še tako draga, da je še vedno boljša kot nobena.

Pri tem pa se je izkazalo, da je bil dosedanji visoki življenjski standard industrijskih držav ne toliko posledica in sad pridnosti ljudi, temveč proizvod poceni nafte. Ko se je ta podražila, se je vse zamajalo in grozi sprožiti celo svetovni spopad, če ne bo zmagala preudarnost na vseh straneh.

ČLOVEŠTVO NA PRELOMNICI

Je pa energetska kriza povzročila tudi nekaj pozitivnega. Bogate države so se zavedele, da bo treba z nafto bolj varčevati in obenem poiskati nove vire energije. Če bi ostale cene nafte tako nizke kot so bile do jeseni leta 1973, bi bile zaloge izpraznjene že pred letom 2000. Tedaj bi se bruto nacionalni dohodek znižal hipoma za eno petino, kar bi povzročilo silno družbeno napetost.

Če se bodo pa cene nafte povečale, toda največ za 50 % od današnjih cen, bodo porabniki bolj pazili pri uporabi nafte; ta bo ostala še po letu 2000 in kar je najvažnejše, vsi prizadeti se bodo potrudili, da najdejo novih energetskih virov. In to ne velja samo za nafto, ampak za vsa naravna bogastva, za hrano in druge surovine.

Prihodnost človeštva torej le ni tako črna kot jo nekateri predvidevajo. Bog je človeku dal umske sposobnosti prav zato, da z njimi prodira v skrivnosti narave in odkriva njene zaklade. Kar človeštvu manjka, je čut za bližnjega. Dokler bo manjši del človeštva užival dobrine sveta v skoro neomejenem obsegu, pustil pa ostale, da žive v pomanjkanju, bo napetost na svetu ostala. In to je dejansko tisto, kar je svet privedlo v predvojno stanje, na katerega je sv. oče tako upravičeno opozoril.

Evropa po tržaško

Nedavno mi je prišla v roke knjiga »La genesi dell'idea di Mitteleuropa« v izdaji pravne fakultete vseučilišča v Trstu (založba Giuffrè, Milan 1973). Napisal jo je Arduino Agnelli, profesor na isti fakulteti, sodelavec »Srednjeevropskih srečanj« v Gorici in, če se prav spomnim, tudi predsednik ISDEE, središča za študij in vzhodnoevropsko dokumentacijo v Trstu.

Delo je vsekakor pomembno, obširno in podaja, večinoma po gospodarskih in kulturnih silnicah v nekdanji monarhiji, ki so se stekale v Trstu, zgodovinsko zaporedje poskusov, oblikovati gospodarsko in politično srednjeevropsko enoto, ki pa se zaradi nemškega nacionalnega pritiska v stari Avstriji ni uresničilo.

Ob tem pomembnem delu, zaradi katerega gre piscu pomembna zasluga, moti le to, da med nekako 270 imeni piscev, katerih dela so bila podlaga za pričujočo knjigo, ni niti enega slovenskega (ob imenu Valjavec ne gre za Slovenca), kar seveda pomeni, da je delo močno okrnjeno, saj se naslanja edino na avstro-nemške in italijanske vire, izpusti pa slovenske ter druge, npr. češke ali hrvaške, brez katerih je težko izoblikovati neko srednjeevropsko podobo, saj so bili politično in gospodarsko prav Čehi, kasneje pa še Slovenci protiutež avstro-nemškemu pojmovanju Srednje Evrope in prav z njih odcepom od stare Avstrije ni od nje ostalo skoro ničesar več.

Ob tej izdaji se ponovno zelo jasno vidi, kako tržaška univerza vse do danes ni zmogla najti pravega mesta v prostoru, ki ji zgodovinsko in zemljepisno pripada. Jasno se namreč očituje, da manjka stólica za slovenski jezik na univerzi, ki bi tudi določenemu številu naših italijanskih sodeželanov omogočila najmanj toliko znanja slovenščine, da bi mogli iskati in pregledati vsaj naslove številnih slovenskih del, ki se nanašajo na naše območje ter jih, ako ne sami, vsaj po sodelavcih uporabiti za posamezne zgodovinske in politične obravnave.

Če namreč na univerzi v Trstu deluje stólica za nemščino, če se znanstvene objave te univerze naslanjajo v veliki meri na avstro-nemške vire in le-temu ni nikakih ovir, ne vem, zakaj naj bi bile potem ovire za slovensko stolico na tej univerzi, zlasti še, ker ne gre samo sa sosedni narod, ampak za sodeželane slovenskega rodu, ki so že stoletja neposredno povezani z življenjem našega območja.

Seveda nas Slovence v deželi danes bogve kako ne prizadene, ako določeni krogi še vedno mislijo, da nam s takim postopanjem pokažejo svojo vzvišenost ali nas ponižajo. Škodujejo namreč edinole vseučiliški ustanovi sami, ki že tako ni mednarodno poznana in si s tako (ne)znanstveno politiko samo še zapira pot do širšega prostorskega pomena, zlasti še do študijskega sodelovanja s sosednjim slovenskim in jugoslovanskim območjem. Postaja tako neke vrste ustanova za notranjo rabo, ki kaj malo prispeva k odnosu »dobrega« sosedstva.

I. S.

Pogled na baziliko sv. Petra, na trg pred baziliko in na papeško palačo (na desni). Z drugega okna v gornjem nadstropju sv. oče vsako nedeljo nagovori zbrane vernike in jim podeli svoj apostolski blagoslov (Foto D. Čotar)

Za sveto leto pri rimskih Slovencih

Člani mešanega zbora »Lojze Bratuž« iz Gorice, zbrani na vrtu zavoda »Propaganda fidei« (Širjenje vere) na griču Gianicolo v Rimu, ko čakajo na apostolski blagoslov sv. očeta v nedeljo 5. januarja ob 12. uri (Foto D. Čotar)

V nedeljo, 5. januarja je sv. oče Pavel VI. pri običajnem opoldanskem srečanju z romarji na trgu sv. Petra posvetil nedeljsko misel svetemu letu.

Najprej je pohvalil civilne oblasti, da so pobudo svetega leta vzele na znanje in se pripravile, da omogočijo čim bolj nemoteno bivanje številnim romarjem, ki bodo v tem času prišli v Rim.

Potem pa se je obrnil na Rimljane same. Tudi vi, ki prebivate v Rimu, je dejal sv. oče, se morate potruditi, da se bodo vsi, ki bodo poromali v sveto mesto, posebno še vaši rojaki, počutili kot doma, podobno kot je rekel sv. Pavel: "Civis Romanus sum", prištevam se med rimske državljane.

Slovenski rojaki, ki prebivajo v Rimu, so že prej čutili, da morajo izpolniti naročilo sv. očeta, in so pripravili pevskemu zboru »Lojze Bratuž« iz Gorice res prijeten sprejem ter prijetno bivanje v Rimu.

Pevci so dopotovali v Rim z avtobusom in se nastanili v Sloveniku. Večina njih ni bila še v Rimu, še manj pa v Sloveniku. Zato je bilo tem večje njih presenečenje, saj so se tam počutili res kot doma. Vse je bilo tako domače od kuhinje, ki jo vodijo slovenske sestre čudodelne svetinje, do vodstva, ki je v rokah msgr. Jezernika, pa tudi do tam bivajočih slovenskih duhovnikov, ki obiskujejo višje rimske šole.

Zbor »Lojze Bratuž« je obiskal Rim iz treh razlogov: da opravijo člani svetoletno romanje, da se srečajo z rimskimi Slovenci in da registrirajo samostojen koncert na vatikanskem radiu. Vse omenjene cilje je zbor dosegel.

Najprej obisk svetoletnih bazilik! Bili so v vseh štirih glavnih bazilikah: pri Sv. Petru, Sv. Pavlu, Sv. Janezu v Lateranu in v baziliki Marije Snežne. Poleg tega so še našli čas, da so si ogledali mesto, staro in novo, in se poklonili spominu mučencev v katakombah. Zadostili so torej programu svetoletnih romarjev. Upajmo, da tudi v duhovno korist.

Registracija samostojnega koncerta za vatikansko radijsko postajo je pravzaprav bil prvi nagib za potovanje v Rim. Vatikanski radio poslušajo naši rojaki doma in širom po svetu. Zato bi ta postaja morala biti skrb nas vseh. Iz te misli se je porodila želja, da bi tudi »Lojze Bratuž« svoje prispeval za pestrost te postaje s samostojnim koncertom.

Za pevce in tudi za zborovodjo prof. S. Jericija in za prof. Lojzko Bratuževo, ki je zbor spremljala na orglah, je bilo posebno doživetje, da so svoj koncert registrirali v veliki moderni dvorani za avdience v Vatikanu. Ogromen prostor, velikanske orgle s petimi manuali, perfektna akustika.

Snemanje je bilo sicer utrudljivo, ker ni lahka stvar peti v taki dvorani in pred mikrofoni. Toda p. Leskovec, ki vodi slovenske oddaje na vatikanskem radiu, je znal vse tako urediti, da je registracija potekla v redu. Veselimo se, da bomo na vatikanski radijski postaji v prihodnje slišali tudi zbor »Lojze Bratuž«.

Tretje doživetje je bilo srečanje z rimskimi Slovenci. Vršilo se je v posebni, nalašč za to najeti dvorani samostana sester usmiljenk Srca Jezusovega v ulici Sommelier, nedaleč od bazilike sv. Križa. V nedeljo 5. januarja ob 16.30 je bila najprej koncelebrirana maša, ki jo je vodil rektor Slovenika msgr. M. Jezernik, somaševali pa so nekateri gojenci Slovenika in trije goriški duhovniki, ki so spremljali zbor »Lojze Bratuž«, dr. O. Simsič, dr. J. Markuža in dr. K. Humar. Precej velika kapela se je napolnila z verniki. Po maši so nekateri rekli: Še noben škof in nobena skupina ni do sedaj priklicala toliko Slovencev kot Lojze Bratuž.

Po maši je v dvorani pod cerkvijo bil koncert. Pod vodstvom prof. S. Jericija je zbor izvajal tri vrste pesmi: polifonske Gallusa in Bartoluccija, slovenske božične in v drugem delu še razne slovenske narodne. Pred začetkom je pevce in goste pozdravil predsednik rimskega društva »Slomšek« Jurko Česnik. Ob začetku drugega dela pa je v imenu Goričanov spregovoril dr. O. Simsič. Ob zaključku so goriški gostje poklonili društvu »Slomšek« v spomin sliko goriškega slikarja A. Košiča, ki naj naše rojake v Rimu spominja na obisk slovenskega goriškega zbora. Bivši predsednik društva »Slomšek«, Dekleva, je s solzami v očeh sprejel sliko in se vidno ganjen zahvalil za dar. To izredno srečanje se je potem zaključilo ob kozarcu vina v Frascatiju. Saj tudi to spada v slovensko tradicijo.

Koncerta se je udeležila tudi pokrajinska odbornica za šolstvo Marija Ferletičeva iz Gorice. Prav tiste dni se je mudila v Rimu in stanovala v Sloveniku. V Rim je prišla, da bi posredovala na raznih ministrstvih v šolskih zadevah ter v zadevi našega vzgojnega zavoda Alojzijevišče, ki so ga bile fašistične oblasti nasilno odvzele našemu ljudstvu.

V ponedeljek na praznik sv. Treh kraljev pozno popoldne so pevci začeli s povratkom domov. Bili so polni lepih doživetij, ki jih bodo gotovo še dolgo obujali v spominu. Vsekakor je bil ta obisk zbora »Lojze Bratuž« v Rimu posrečena zamisel, ob podpori Zveze slovenske katoliške prosvete ter Slovenika.

Zbor se je v Rimu lepo predstavil in pevci so bili dovolj disciplinirani, da ni bilo treba izgubljati dragocenega časa. Dr. O. Simsič, ki je bil njihov vodnik po Rimu, je tudi svoje prispeval, da je romanje-srečanje tako uspešno poteklo. To naj bo vsem članom zbora spodbuda za nove vaje in za nadaljnji trud.

Udeleženec-gost

Za edinost med kristjani

V ekumenski dejavnosti zavzema molitvena osmina za krščansko edinost, ki jo obhajamo od 18. do 25. januarja, posebno mesto, ker se kristjani združujemo v isti molitvi za edinost vseh v Kristusu. Drugi vatikanski koncil poudarja, da je skupna molitev med stebri vsega ekumenskega delovanja.

Za letošnjo molitveno osmino je Ekumenski svet cerkvá v Ženevi izbral geslo apostola Pavla: V Kristusu zediniti vse. Vzeto je iz pisma Efežanom (1, 3-10), kjer apostol narodov slavi božji odrešitveni načrt in edinost vseh v Kristusu.

Današnji človek čuti veliko tesnobo pred svetom, v katerem igrajo veliko vlogo raznovrstne socialne krivice, vojne, zločini, rasna mržnja in nestrpnost, pohlep velikih narodov podvreči si male, uničevanje kulturnih in verskih vrednot. Zato pa mora kristjan oznanjati z močnim glasom zmago Kristusa nad svetom, ki ga osvobaja in rešuje z ljubeznijo.

Klic: Kristus osvobaja in zedinja ima svoj odmev ne samo v tem Tednu krščanske edinosti, marveč se preko svetega leta širi v vesolje. Sveto leto želi kristjane zediniti in spraviti med seboj v Kristusovi ljubezni. Iz te ljubezni bi morali rasti dovzetni za ekumensko delovanje, tj. za edinost vseh kristjanov v eni Kristusovi Cerkvi. Nadalje naj bi rastla zavzetost in zavest vseh kristjanov po zedinjenju vsega človeštva v Kristusu, ki je edini vladar vesolja.

Kristusova Cerkev v svetu je skupnost teh, ki si prizadevajo, da uresničijo božji načrt ljubezni in odrešenja. Zato so kristjani, ki pospešujejo cerkveno edinost, kakor tudi molitve za zedinjenje vseh, orodje in sredstva v božjem odrešitvenem načrtu, po katerem Bog osvobaja in rešuje ne samo človeka, temveč tudi vse stvarstvo. Zato bo letošnja skupna molitev vseh kristjanov prispevek in pomoč k osvobajanju človeka in vesolja od greha in smrti. Obenem bo tudi sredstvo za spravo med nami samimi, med kristjani, z Bogom in ljudmi.

V tej vsečloveški in vesoljski perspektivi ima molitvena osmina za krščansko edinost svoj velik in globok pomen. Ne ostaja omejena samo na ta teden, marveč prodira tudi skozi vse leto v krščansko zavest in življenje, ki zahteva neodtujljivo edinost vseh vernih v Kristusu.

Opozorilo rodezijskega škofa

Škof iz Umtale v vzhodnem delu Rodezije je naslovil na predsednika Rodezije Jana Smitha poziv, naj o pravem času pritegne v vlado voditelje črnskih odporniških gibanj, kajti sedanje stanje, da pet odstotkov belcev vlada nad 95 odstotki črncev, ne more več dolgo trajati. Vedno bolj raste nevarnost, da bo tudi v Rodeziji kot že prej v sosednjem portugalskem Mozambiku prišlo do gverile, nasilja in nemirov, kar bo nujno peljalo v katastrofo. Cerkev je zato dolžna, da opozarja na to nevarnost in pomaga k pravični rešitvi sožitja belcev s črnci.

Trnovska planota

V Gorici je pravkar izšla v samozaložbi nova knjiga ravnatelja v p. Huberta Močnika »Trnovska planota«. Pisatelj se je že pred štirimi leti predstavil javnosti z delom »Spomini in izkustva«, katero je izdal pri Goriški Mohorjevi družbi. Že v tem spisu je segel v svoje otroške in mladostne spomine in opisal življenje gozdarske družine v Trnovskem gozdu, zdaj pa je vsestransko prikazal Trnovsko planoto in njeno obrobje.

Z ljubečo pozornostjo, ki jo zmore samo človek, ki je tamkaj preživel svoja otroška in mladostna leta, pa tudi s pohvalno znanstveno prizadevnostjo je prikazal geološki nastanek in zgodovinski razvoj na Trnovski planoti, rastlinski in živalski svet, borbo ljudi, ki so vztrajali stoletja kljub vsem težavam na tem čudovitem koščku lepe slovenske zemlje.

Knjiga ima 150 strani in je vabljiva: lična oprema, jasen tisk, dober papir; v knjigi je nametano pravo bogastvo slik pokrajinskega značaja, vasi in trgov, cerkvenih in šolskih poslopij, gozdarn, topografskih zarisov, spomenikov, posameznih oseb in skupin. Delo ima zato še prav posebno dokumentarno vrednost.

Pisatelj prične z zemljepisnim pregledom Trnovsko-idrijskega gozda, z geološkim opisom planote in z zgodovino Trnovskega gozda. Zanimivemu opisu gozdnega rastlinstva in živalstva sledijo podatki o nastanku naselbin na planoti in v njenem obrobju, o naselitvi in zaposlitvi prebivalstva, o upravi gozda in o najbolj zaslužnih in značilnih osebah, zaposlenih v gozdni upravi, v gozdarnah in oglarnah. Avtor tesno povezuje Trnovsko planoto z Idrijsko in Vipavsko dolino in še zlasti z mestom Idrija, kjer je bil sedež gozdnega skrbnika in tudi gozdarske šole. Lepo so podane razne zanimivosti v gozdu, prikaz cestnega omrežja in dohodov, zemljevid z naselji in s cestnim razpletom celotne planote.

Pisatelj je iskren domoljub in vzgojitelj. Kot domoljub odkriva na zelo doživet način lepote in čare Trnovskega gozda ter napoveduje, da je bodočnost planote v razvoju gostinstva in turizma: »Odgovorni naj se potrudijo, da bo dobila planota čimprej pitno vodo, mladinske domove in več privatnih gostišč. Domačini pa naj si kot Južni Tirolci udobno urede domove, da sprejmejo čimveč ljudi na letovanje in na športne zabave.« Kot vzgojitelj priporoča izlete v naravo, taborjenja, spoštljiv stik s prirodo, ki je vir življenja in zdravja.

Knjiga, ki je nadvse dragocen prispevek k odkrivanju naravnih lepot slovenske zemlje in zgodovine naših ljudi, je v prodaji v slovenskih knjigarnah v Gorici in v Trstu. — *R. K.*

Mesec za katoliški tisk

NAM JE NAŠ VERSKI TISK ŠE DRAG?

Vsako leto v tem času imamo mesec dobrega tiska. Kot drugi narodi imamo tudi slovenski katoličani v Italiji svoje časopise, revije in knjižne izdaje, ki kljub skromnim materialnim sredstvom redno izhajajo in skušajo posredovati našim ljudem zdravo in primerno čtivo.

Da ta tisk lahko izhaja, se imamo zahvaliti predvsem tistim, ki ga kupujejo in berejo ter vsem tistim, ki vanj dopisujejo ali kakorkoli pri njem sodelujejo. Za izdajanje in vzdrževanje katoliškega tiska smo torej odgovorni katoličani sami, laiki in duhovniki, naročniki in sotrudniki.

Pomen tiska je v današnjem času izredne važnosti, saj ne samo informira, temveč tudi oblikuje mišljenje posameznikov, skupin in celih množic. Postal je tako rekoč nujna in vsakdanja potreba. Človek želi biti obveščen o vsem, kar se dogaja okrog njega, doma in v svetu, da si tako poteši naravno nagnjenje po radovednosti in vedoželjnosti in si tako spopolnjuje lastno osebnost in s tem sposobnost samostojnega presojanja stvari in dogodkov.

Tiskana beseda ima pred drugimi tekmeci kot sta radio, film in televizija še vedno to prednost, da ne izgine v zračnih valovih in bežnih slikah, temveč da ostane vidna in nam je na voljo še mnogo časa, da si jo ponovno preberemo in o njej razmišljamo. Poleg tega je dostop do knjig, revij in časopisov lažji in zelo enostaven, da z lahkoto prodrejo v vsako še tako odmaknjeno kočo ali naselje in najdejo pot do oseb, do katerih druga sredstva obveščanja ne pridejo.

Tudi Cerkev se globoko zaveda važnosti vseh sredstev sodobnega obveščanja, tiska še posebej. Zadnji vesoljni koncil, ki je znatno posodobil cerkvene nauke in strukture, je tudi temeljito pregledal položaj in vlogo tiska v sodobni družbi in temu primerno prilagodil poslanstvo katoliškega tiska. O tem je sestavil in odobril poseben dokument, imenovan Odlok o družbenih občilih. O tisku in drugih sredstvih obveščanja govorita tudi Pastoralna konstitucija v sedanjem svetu ter konstitucija o Cerkvi.

Drag nam mora biti zato naš verski tisk, drag iz več razlogov: ker je v službi resnice; ker je v službi božjega ljudstva; ker je glasnik Kristusovih evangeljskih smernic in načel in ker je v službi naše narodne skupnosti.

Naš verski tisk je kakor otrok pod materinim srcem: če je zaželen, ga bo mati ljubeče donosila in po rojstvu skupaj z očetom ljubeče negovala; če ni zaželen, ga bo odpravila ali vsaj po rojstvu zanemarjala.

Kakšen odnos ima naš slovenski človek do svojega verskega tiska, se pokaže zlasti v tem, če je nanj naročen, ga prebira, drugim priporoča in vestno plačuje naročnino. V tem mesecu naj bi po možnosti čim več naročnikov storilo svojo dolžnost do lista. S tem bodo izpričali, da jim je drag in da želijo, da naprej živi in se razvija.

Premnogi so to že izpričali. Ne samo, da so poravnali svojo naročnino, ampak dodali so tudi še v tiskovni sklad. S tem pomagajo listu k nadaljnjemu obstoju, saj s samo naročnino stroški z izdajanjem še davno niso kriti. Zato ponovno prosimo: ne pozabite svojega verskega tiska! Pogosto mislite nanj in se ga spomnite tudi s kakšnim darom!

S TRŽAŠKEGA

Breg

Letos so oljke v Bregu dobro obrodile. Tudi pobiranje tega sadeža se je vršilo v glavnem v lepem in suhem vremenu.

Že nad 15 let vozi večina Brežanov stiskat svoje olive v daljni Bassano del Grappa. Preden so te začeli voziti v Bassano, so jih stiskali v domačih stiskalnicah. Takrat je vsaka brežanska vas imela svojo stiskalnico, a so sčasoma zastarele. Za vsaj eno novo ali obnovljeno stiskalnico so pravili, da se strošek ne bi splačal in kakor tedaj tudi danes ni sredstev in posluha od strani oblasti.

Tako je na Štefanovo pozno zvečer odrinil iz Boršta velik tovornjak, naložen s približno 160 stoti oliv na dolgo pot proti Bassanu, v nedeljo pozno zvečer pa se je srečno vrnil natovorjen z oljem. V ponedeljek je vsak gospodar dobil olje svojih oliv, ki so letos vrgle povprečno po 25 kg prvovrstnega olja na 100 kg oliv.

Stroški predelave pa so bili letos za približno 80 % višji kakor lani; večji so bili tudi stroški za prevoz. K stroškom pa je prišteti tudi izgubo nogel (zmletih in stisnjenih oliv), ki ostanejo v stiskalnici, katere pa je moč še kemično obdelati.

Gospodarji so z oljem zadovoljni in je tudi letos kakor prejšnja leta odlično. Prevladuje pa mnenje, da bi bilo potrebno čimprej zgraditi lastno stiskalnico.

★ IZ KANALSKE DOLINE ★

Vesele in manj vesele iz Ukev

Najlepša novica prihaja iz Ukev, kjer so dobili prav pred prazniki novega župnika, slovenskega rojaka iz Beneške Slovenije. Piše se Mario Gorjup. V kolikor smo mogli ugotoviti, so domačini navdušeni nad mladim župnikom, čeprav za sedaj še ne more opravljati vseh svojih poslov, ker je prisiljen začasno stanovati v Žabnicah. To zadovoljstvo je prišlo do izraza tudi v številni udeležbi domačinov pri božičnih in novoletnih službah božjih v slovenskem jeziku. Želja vseh je, da bi se med njimi dobro počutil pri opravljanju svojih verskih in vzgojnih nalog.

Prejšnji mesec so Ukljani zbrali podpise vseh gospodarjev za protestno izjavo proti postavitvi upepeljevalnika za smeti tik pod vasjo; v ta upepeljevalnik naj bi vozili smeti iz cele Kanalske doline. Kaže, da so pod pritiskom javnega mnenja za sedaj ta načrt opustili.

V noči med 2. in 3. januarjem je v Ukvah izbruhnil požar v hiši, ki ji pravijo »pri Klemencu«. Domači gasilci so se izkazali izredno pripravljene, hitre in požrtvovalne. Ni minilo več kot pet minut od prvega alarma, ko so bili že vsi na mestu pri gašenju. Prav tej hitrosti in spretnosti se je zahvaliti, da se požar ni še bolj razvnel in razširil na bližnje hiše. Nekateri od domačih gasilcev so prihiteli kljub mrazu kar v pižami gasit. Posebno so se izkazali pri tej akciji Žnidarjev Hanzi, ki je skozi okno rešil 85-letno gospodinjo, Cekarjev ta mlajši in Paulčev Hanzi, ki je tehnično vodil gasilsko akcijo. Toda tudi vsi ostali so vredni pohvale, ker so bili takoj na mestu in so brezhibno opravili svojo dolžnost.

V prihodnjih dneh bo imelo društvo »Planinka« svoj redni občni zbor, o katerem bomo še poročali.

Med trnjem in osatom

Neužiten jezik po ljubljanskem vzorcu

Celovški »Naš tednik« naznanja v svoji prvi letošnji številki, da ima novo »sodobno glavo« in da je izvedel tudi v »notranjosti« nekaj sprememb, na novo uvedel posebno stran za »reportaže in magazin«, kjer da bo uredništvo skušalo »nuditi« čimveč »informacij in aktualnih reportaž«. (Bralci) naj »smatrajo« spremembe v listu kot željo uredništva po čim boljšem »servisu za bralce«.

Na žalost se vse te »spremembe« ne napovedujejo posebno obetajoče. Poleg skrpanega načina izražanja je zelo opazno, da skoraj v celoti manjka jezikovni čut (česar se dosedaj med koroško srenjo ni dogajalo), tako npr. za rodilnik v zanikalnem stavku, kar se prav tako dogaja v nekem drugem slovenskem središču.

Zaradi vse bolj pogostih psevdo-učenih besed (koordinacija in kooperacija v izobraževanju odraslih, heterogenost organizacij, terminska kolizija, uslužnostna funkcija organizacij, organizacijsko-funkcionalni model za sodelovanje, alikvotno financiranje itd.) se je bati, da nove koroške smeri ne bodo umeli samo Korošci sami, ampak tudi drugi slovenski ljudje.

Obogatitev pa bi bila, ako bi naši rojaki na Koroškem iz svoje domače koroške govorice, besednega bogastva in rečenic razvili časniški in govorniški izraz. Obogatitev namreč, ker bi poleg tega, da bi ostali blizu koroškemu človeku, tudi prispevali novo miselno širino v skupno slovensko kulturno zakladnico.

* * *

V nepovsem umljivih »Naših razgledih« javlja Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, da je izšel Bojana Čopa »Prispevek k zgodovini labialnih pripon v indogermanskih jezikih«. Pojem »indogermanski« uporablja nemško jezikoslovje, vprašanje pa je, koliko je natančen. V slovenščini se je doslej uporabljal izraz »indoevropejski« za pranarod Arijcev (lahko pa tudi le za jezik, bolj ali manj enoten), ki naj bi se raztezal v pradavnini od Indije v Evropo.

Nekaj misli k volitvam v šolske svete

Priprave na volitve v prve šolske svete na vseh šolah v državi so v polnem teku. Volivne komisije pripravljajo oziroma so že pripravile sezname volivcev. Volivni seznami staršev so ločeni po razredih in obsegajo tako očete kakor matere. Na šolah s številnimi dijaki in šolarji je to precejšnja obremenitev za tajništva, ki morajo materialno sestavljati sezname. Volivni seznami so na vpogled vsakomur, ki jih zahteva. V roku 10 dni po objavi seznamov je mogoče vložiti rekurz, če kdo ni vpisan ali ni pravilno vpisan. Pozneje ni več te pravice.

Drugo vprašanje je sestava kandidatnih list. Te morajo biti predložene za volitve na osnovnih šolah najkasneje do 25. januarja opoldne. Liste v okrožne šolske svete smejo imeti največ šest kandidatov.

Tu se pa začenja težava, ki izhaja odtod, da so le redki tisti starši, ki so pripravljeni sprejeti kandidaturo. Vsak ima svoj izgovor, izgovorov pa vemo, da nikoli ne manjka. Zgodilo se bo zato, da bodo prišli na kandidatne liste in bodo izvoljeni taki starši, ki so politično najbolj vezani in ki jih, vsaj v ozadju, porivajo naprej stranke.

Če bomo zaradi tega na šolah imeli šolske svete »političnih« ljudi, naj krivdo pripisujejo starši predvsem sebi, ker številni zmožni in politično neizpostavljeni niso hoteli sprejeti kandidature. Zato je neki italijanski dnevnik zapisal: Ljudje imajo takšne zastopnike, kot si jih zaslužijo.

Za izbiro kandidatov se vršijo na posameznih šolah shodi staršev. Glede teh shodov bi imeli kaj pripomniti. Predvsem to, da so ponekod starši bili prepozno obveščeni. Kadar ni mogoče vseh družin do časa obvestiti, ali bi ne bilo boljše, da se shod preloži?

Drugi pomislek se pa tiče načina izbire kandidatov. Mnogi hočejo, naj se to naredi z dviganjem rok. Ta način se nam zdi preveč sindakalističen in tovarniški. Že stari Grki so vpeljali tajne volitve z volivnimi skrinjicami, moderne demokracije pa volitve z listki. Ta način se nam zdi pravi.

Končno opozarjamo starše, naj se ne ustrašijo novega vodenja na šolah. Če hočemo, da bodo šole resnično bolj primerne za nove čase, je potrebno, da sodelujejo res vsi od ravnateljev in profesorjev do dijakov, staršev in pomožnega osebja.

Ta namen imajo predvideni šolski sveti. Pobudniki za sestavo kandidatnih list pa naj upoštevajo pluralistično opredeljenost naših družin. Če skupne kandidatne liste tam, kjer so, ne bodo tega upoštevale, se utegne zgoditi, da se pojavijo še druge neodvisne liste.

KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE 1975

Andrej Kobal

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

»Podkovan« s podatki o vseh prizadetih prometnih zvezah in strateško važnih točkah, sem na konferenci navedel potrebno in naglasil, da bi z bombardiranjem takega mesta, kot je Ljubljana, ameriškemu vojnemu prizadevanju več škodovali kot koristili. Konferenca v G-2 teoretično ni bila odločilna, a vrhovno poveljstvo za armado in letalstvo v Sredozemlju je moralo priporočila upoštevati. Ljubljana je bila izbrisana z zemljevida strateških mest za bombardiranje, vsaj zaenkrat.

Le kake tri tedne po omenjeni konferenci je moral od nekod priti predlog za bombardiranje Ljubljane in Zagreba. Vedel sem, da je to mesto v neki, sicer neznatni meri bilo prizadeto, in poročilo je prišlo o nepojasnjenih bombnih eksplozijah nekje v periferiji Ljubljane. Na konferenci so se torej obnovile razprave o strateško pomembnih mestih. Polkovnika Schowa sem dodatno informiral o dogodkih in na moje prigovarjanje je sam zavzel na seji stališče, da se obe te dve mesti črtata kot strateško važni in da se sredozemski komandi izda tozadeven ukaz, vsaj do preklica glavnega štaba. Polkovnik Schow mi je po konferenci, katere se slučajno nisem udeležil, povedal, da je v zagovoru glede Zagreba naletel na oporekanja, češ da je Pavelićeva Nezavisna Hrvatska napovedala vojno in da se njena politika in početje v ničemer ne razlikujeta od Hitlerjevih. Priporočila je letalska komanda dobesedno upoštevala: Ljubljana in Zagreb sta bili rešeni mesti.

Občni zbor Društva slov. izobražencev

V ponedeljek 13. januarja je bil v prostorih Slovenske prosvete občni zbor Društva slovenskih izobražencev v Trstu. Po pozdravih in poročilih tajnika in blagajnika je imel daljše poročilo predsednik, ki je nakazal notranjo in zunanjo smer društva. Predvsem je poudaril, da so vsak ponedeljek razprave in to najrazličnejšega značaja, nato je govoril o zborovanjih v Dragi, ki so vsako leto.

Na teh srečanjih so nastopili najrazličnejši predavatelji, od tajnika Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Gorazda Kušeja, pa doktorjev Murka, Klemenčiča, Goričarja, prof. Kocbeka, zdravnika Hribernika, dr. Jurija Zalokarja, mariborskega pomožnega škofa dr. Grmiča in dr. Janžekoviča ter dr. Trstenjaka in dr. Krefta, pa vse do domačih predavateljev kot so dr. Drago Štoka, dr. Boris Pahor, prof. Samo Pahor, dr. Klinec iz Gorice, dr. Paulin, dr. Susič, prof. Rebula, pa župniki iz Beneške Slovenije Cencič in Birtič, ter časnikar Izidor Predan, pa spet časnikar Bogo Samsa in prof. Pavšič in dr. Tominec, pa dr. Vrtačič iz Švice in dr. Nendl iz Nemčije, dr. Tousaint Hočevar in dr. Jože Velikonja iz ZDA in dr. Urbanc iz Kanade in tako dalje.

Če bi hoteli našteti vse predavatelje, bi to seglo predaleč. Lahko rečemo, da je bila Draga najbolj odprt forum za vse in za najrazličnejša mnenja. Podtikati Dragi nekaj izdajalskega, je najbolj klavrn argument, ki si ga more kdo izmisliti.

Vse slovensko časopisje, tako zamejsko kot zdomsko, pa tudi osrednje slovensko je pozitivno ocenilo ta zborovanja. Vse radijske postaje, ki so o zborovanju govorile, so ga ocenile pozitivno. Edino en časopis izseljencev, ki je tisoče kilometrov daleč, je ta zborovanja napadal. In edino en časopis v osrednji Sloveniji je govoril o Dragi, da je pristranska, posebno pristranska v debati.

Mislimo, da so zborovanja v Dragi naša najbolj pozitivna zborovanja; tu se morejo srečati ljudje različnih nazorov in pogledov; tu se spoznajo in odkrijejo, da se kljub raznolikosti idej morejo mirno pogovarjati. V to mora zoreti naš narod, ki ga morda čakajo nove težke preizkušnje. Drage se udeležuje tudi zastopnik dežele in govori na njej.

Po zelo obširni debati, po temeljitem premisleku o bodočih nalogah društva, o letošnji jubilejni deseti Dragi, na katero je treba misliti že takoj zdaj, o predavateljih, ki naj jih naprosimo, o vsem tem je tekla beseda pozno v noč.

Po razrešnici staremu odboru — predsedniku s pohvalo — je bil izvoljen nov odbor, ki se mora še sestaviti. V ta odbor so bili izvoljeni Ivan Buzečan, Dušan Černe, Martin Jevnikar, Saša Martelanc, Sergij Pahor, Marcel Petkovšek, Jože Peterlin, Lojze Škerl in Julka Štrancar.

Z občnega zbora smo odhajali v prepričanju, da bo DSI opravilo še veliko nalog, ki nas čakajo v bodočnosti.

Sv. Višarje skoraj brez snega

Za Kanalsko dolino je letošnja zima dokaj mila: snega skoraj nikjer ni; le na najvišjih vrhovih ga je za dobro ped. Prav čudno je človeku, ki je navajen visoke snežne odeje pozimi, ko vidi hribe suhe in pokrajino še jesensko obarvano. Seveda to škoduje smučarskemu turizmu; in domačini, ki se ukvarjajo z gostinstvom, se upravičeno pritožujejo nad slabim zaslužkom.

V petek 24. januarja ob 20.30 se bo pričel v Slomškovem domu v BAZOVICI

TEČAJ ZA ZAROČENCE IN MLADE ZAKONCE

Tečaj je namenjen vsem mladim, ki žive na Tržaškem. Zato so vabljeni vsi, ki se žele pripraviti na zakon ali zakon izpopolniti. Prvo predavanje bo imela ga. Majda Musek iz Ljubljane. Tema predavanja bo »Ljubezen - večni problem človeka«. Za tiste, ki se hočejo cerkveno poročiti, je tečaj obvezen.

Boršt

Ta teden v petek 17. januarja obhaja naša župnija praznik svojega patrona sv. Antona puščavnika. Ob 8.30 bo maša za šolsko mladino in njihove starše. Ob 10.30 bo peta maša, ki jo bo s somaševalcem opravil prošt stolnega kapitlja msgr. L. Salvadori. Popoldanski blagoslov z nagovorom bo ob 15. uri.

V proslavo praznika bo običajna kulturna prireditev istega dne zvečer in v nedeljo v dvorani šolskih sester.

Bralci pišejo

Vprašanje, ki terja odgovor!

Znano je, da je bil Kulturni dom zgrajen v izključno posest in za blagor slovenske narodne skupnosti na Tržaškem. Italija in Jugoslavija sta se na podlagi Londonskega sporazuma zedinili, da bo to kulturno središče tržaških Slovencev, vseh tržaških Slovencev, tudi če niso vsi tržaški Slovenci iz političnih razlogov (kar se zdi vedno bolj pametna poteza) pristopili v odbor za Kulturni dom, in sicer prav iz bojazni, da bi ta ne postal kdaj propagandni center kake stranke ali ideologije.

Italija in Jugoslavija sta se zmenili, da bo to dom samo za Slovence, za njih kulturne, športne in znanstvene potrebe. Zato nas zdaj res skrbi okoliščina, ki gre povsem proti duhu tega sporazuma in zvablja tržaške Slovence na zelo nevarne poti.

V Primorskem dnevniku smo brali, da bo 25. januarja koncert tržaškega partizanskega zbora. Kljub temu, da je ta zbor nastal tudi iz političnih računov nekaterih posameznikov, ne bi imeli kaj pripomniti h koncertu v Kulturnem domu, če ne bi v PD brali, da bosta na njem recitirala Julij Guštin in neki italijanski recitator, ki bo najbrž recitiral v italijanščini, razen če se ni medtem naučil slovenščine.

Če bo ta recitator govoril v italijanščini Slovencem v Kulturnem domu, potem se mi vprašujemo samo to: je bil Kulturni dom zgrajen res samo za Slovence ali za vse, torej tudi za Italijane, Angleže, Francoze, Amerikance itd., ki prihajajo v tržaško mesto? Če je bil zgrajen za vse, bo po logiki smel vsakdo koncertirati ali recitirati v Kulturnem domu; vsakdo: od Sicilije prek Rima do Trsta!

Če se bo to zgodilo (in se bo, ker res ne vemo, zakaj bi smel recitirati samo italijanski komunist in ne tudi italijanski socialist, italijanski demokristjan, republikanec, saj dajo naši bivši titovci toliko na tako imenovani ustavni lok!), potem naj bodo prepričani, da bo Kulturni dom postal polagoma najprej italijansko-slovensko središče, na koncu pa samo še italijansko, v katerem se bo vsak teden vrtelo filme, kaj zato, če bodo tudi pornografski, saj ne bo nobena od italijanskih ustavnih strank protestirala!

Seveda se bomo potem tisti Slovenci nekomunisti, ki smo doslej hodili v Kulturni dom iz slovenskega idealizma, raje ustavili v kaki drugi dvorani ali kino dvorani, saj jih je toliko v Trstu!

Š. Ž., Trst

★

Po božičnici v Trstu

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Kot vsako leto je tudi letos Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta priredila v nedeljo 6. januarja v cerkvi sv. Antona Novega koncert božičnih pesmi s sodelovanjem združenih zborov, Fantov izpod Grmade in otroškim zborom nižje srednje šole »F. Levstik« s Proseka, kar je še posebno popestrilo prireditev.

Rad pa bi imel tu pojasnilo in kot jaz še marsikdo drugi, ki se je koncerta udeležil, zakaj pozdravi in napovedovanja tudi v italijanskem jeziku? Ali morda to ni bila slovenska božičnica? Morda je bilo to iz taktnosti do italijanskih vernikov? Ali jo imajo oni za nas? In koliko jih je bilo?

In ker smo ravno v cerkvi sv. Antona Novega in ker sem tukaj omenil taktnost, ali je prav, da je slovenska maša ob praznikih samo ob 7. uri zjutraj? **—am**

Sestal se je novi odbor Slovenske skupnosti

Na sedežu Slovenske skupnosti se je 9. januarja sestal novi izvršni odbor stranke, ki so ga sestavljali odborniki Aleš Lokar, Franc Mljač, Antek Terčon in Lojze Tul pod vodstvom tajnika Rafka Dolharja. Seji je prisostvoval tudi Zorko Harej, predsednik svéta stranke. Razpravljali so predvsem o notranji organizaciji stranke ter o nekaterih nujnih vprašanjih v zvezi s pooblaščenimi odredbami (delegiranimi dekreti) in novo šolsko reformo. Pri tem je bila poudarjena nujnost, da se spričo važnosti teh ukrepov za slovensko šolo Slovenci v čim večjem številu in čim bolj enotno udeležimo sestankov in volitev v šolske svete.

Tajnik dr. Rafko Dolhar je poročal izvršnemu odboru o sestanku tajnikov strank leve sredine glede nekaterih perečih vprašanj javnoupravnega značaja.

Dne 10. januarja se je na sedežu stranke sestala tudi posebna komisija, ki jo vodi dr. Lojze Tul, s predstavniki študentov slovenskih šol. V prisotnosti tajnika in nekaterih članov izvršnega odbora in svéta so razpravljali o pooblaščenih odredbah in drugih vprašanjih v zvezi s šolsko reformo.

Tretja gledališka premiera

V petek 10. januarja je bila v Kulturnem domu v Trstu tretja premiera letošnje abonmajske sezone SS gledališča. Na sporedu je bila komedija madžarskega avtorja Ferenca Molnarja »Liliom«. Zgodba se razpleta na predmestnem zabavišču, na katerem stoji tudi vrtiljak, in prikazuje ljudi, ki se sučejo v tem okolju. To je svojevrsten svet majhnih in odrinjenih ljudi, ki jih je znal Molnar mojstrsko prikazati.

Delo je režiral slovenski režiser Dušan Mlakar, za sceno je poskrbel zagrebški scenograf Drago Turina, za kostume Mija Jarčeva in Marija Vidau. Sodelovali so še lektorica Majda Križajeva, Jože Babič za dramaturško vodstvo in Sergij Pahor za glasbeno opremo. Naslovno vlogo je odlično odigral Anton Petje. Pohvala gre tudi ostalim igralcem — nastopil je celoten gledališki ansambel —, ki so se vsi vživeli v vloge. Občinstvo je igro sprejelo zelo ugodno.

V nedeljo 19. januarja ob 17. uri bo v svetoivanskem Marijinem domu v Trstu

VESEL MLADINSKI VEČER

Na njem bo nastopil glasbeni ansambel TAIMS z Opčin. — Vsi vljudno vabljeni!

Občni zbor SLORI

Slovenski raziskovalni inštitut je imel pretekli teden svoj prvi redni občni zbor. Člane je najprej ogovoril predsednik prof. Aljoša Volčič, za njim pa je podal poročilo upravnega odbora ravnatelj dr. Karel Šiškovič.

Iz poročila je razvidno, da je bil inštitut v prvih šestih mesecih obstoja kar aktiven. Med drugim je sodeloval na mednarodni manjšinski konferenci, poskrbel je za italijanski prevod Čermeljeve knjige »Slovenci in Hrvatje pod Italijo« in za izdajo knjige »Slovenci včeraj in danes«.

Dr. Šiškovič je naštel še druge pobude, ob koncu pa je navedel načrte za bodoče delovanje. Za njim je govoril tajnik Sergij Lipovec, ki je podal tudi finančno poročilo. Vsa poročila je občni zbor odobril.

Ansambel »Taims« v bazoviški kino dvorani

Po velikem uspehu, ki ga je imel ansambel »Taims« v Finžgarjevem domu na Opčinah, je ta ansambel na praznik Razglašenja Gospodovega prišel v »Kondorjevo gnezdo« v Bazovico in tu dobri dve uri zabaval občinstvo, ki je za to priložnost izjemno napolnilo dvorano in res prišlo na svoj račun.

V prvem delu, ki je imel koncertni značaj, smo poslušali skladbe predvsem slovenskih skladateljev in dve črnski pesmi. S svojim lepim in polnim glasom nas je očarala mlada Nadja, ki je požela največ ploskanja.

Drugi del je minil ob zvokih kitar, harmonike, orgel, tolkal, petja in prvovrstnih dovtipov ter sodelovanjem občinstva. Kdor je prišel na oder in pokazal, kaj zna, je za svoje mojstrstvo dobil lepo nagrado (ploščo, knjigo). Ti so bili še posebno zadovoljni s koncertom. A tudi drugi, ki so imeli manj korajže, da bi stopili na oder, so odhajali od prireditve vedri in dobro razpoloženi.

Vsem godcem in pevcem, pevki Nadji in napovedovalcu se iskreno zahvaljujemo in vabimo, da še kdaj pridejo k nam. Svetujemo jim tudi, naj obiščejo vse vasi, v katerih imamo lepe prostore in prosvetne domove, ki žal vse prevelikokrat samevajo. — *M. A.*

V okviru Tedna edinosti bo v Trstu v cerkvi sv. Janeza Boska (pri salezijancih) **v nedeljo 26. januarja ob 16. uri**

VZHODNA LITURGIJA

Somaševal bo p. Koren iz Rima z dvema sobratoma. Pel bo ekumenski zbor pod vodstvom dr. Z. Hareja.

Ciklus predavanj iz slovenske književnosti

Narodna in študijska knjižnica v Trstu je za leto 1975 pripravila niz predavanj iz slovenske književnosti, ki bodo v Kulturnem domu v Trstu. Prvo je že bilo preteklo sredo 15. januarja, ko je predaval prof. dr. Jože Koruza o nastajanju slovenske književnosti.

Naslednje predavanje bo v sredo 29. januarja. Prof. dr. Boris Paternù bo govoril o slovenski poeziji 19. stoletja. V sredo 12. februarja bo predaval — vsa predavanja bodo ob 18.30 — prof. dr. Matjaž Kmecl o slovenski pripovedni prozi 19. stoletja. V istem mesecu bo še eno predavanje in sicer v sredo 26. februarja. Prof. dr. Anton Slodnjak, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, bo razpravljal o slovenski moderni.

Slovenski ekspresionizem bo v sredo 12. marca prikazal prof. dr. Franc Zadravec. O prispevku zahodnega dela bo v sredo 26. marca govoril prof. dr. Lino Legiša, o sodobni slovenski književnosti pa v sredo 9. aprila prof. dr. Helga Glušič.

Še enkrat o »Delti« — upajmo zadnjič

Pod pritiskom javnega mnenja je zgoniški župan vendarle sklenil prekiniti vsa gradbena dela okrog nastajajočega umetnega naselja v bližini Proseka. Z županom se je strinjala tudi gradbena občinska komisija, vsaj tako poroča dnevno časopisje in zadeva »Delte« je zdaj arhivirana.

Zadovoljni smo, da smo tudi prek našega časopisa odločilno vplivali na prekinitev gradnje umetnega naselja »Delta«: to so nam javno priznali tudi ob okrogli mizi, ki je bila decembra meseca v ulici Donizetti, kjer so o tem poleg prisotnih spregovorili doktorji Berdon, Paulin in Vremec.

Prisotni so se strinjali, da je naš list opravil veliko vlogo, ko se je zavzel za to, da župan ne samo prekine dela, temveč da takoj prekliče gradbeno dovoljenje za umetno (beri: italijansko) naselje »Delta«, ki bi nastalo v slogu »Girandol« pri Briščkih.

Nesreča je zdaj mimo, vsaj upamo; vendar nas še vedno skrbi celotno ozadje ter trije ali štirje žerjavi, ki so še vedno na gradbišču, kjer bi morala nastati »Delta«, ter močni temelji, ki so bili že postavljeni. Srce nam ne da miru: bojimo se, da bo zgoniški župan in z njim gradbena komisija v eni ali drugi obliki, pod enim ali drugim pritiskom izdala gradbeno dovoljenje za kakšen poseben objekt. Kaj bo tam nastalo?

Hotelov je na Krasu dovolj: še tisti, ki so, padajo iz krize v krizo in zapirajo svoja vrata (glej pisanje tržaškega lista Il Meridiano). Jetnišnic ne maramo v bližini Proseka, kot je to zamišljeno za Padriče, jahalnih infrastruktur tudi ne!

Kaj naj potem nastane tam, kjer so zdaj postavljeni temelji za nameravano zgradnjo »Delte«? To je veliko vprašanje, na katerega bo moral odgovoriti zgoniški župan, gradbena komisija ter občinski odbor. Naj sklenejo, kar bo prav, kar zahtevajo naši ljudje, naš kraški človek!

Če pa se bo skušalo v eni ali drugi obliki graditi kaj takega, kar bi Prosek, Devinščino in ves Kras dejansko kvarilo in poitalijančevalo, potem naj gospodje tovariši vedo že zdaj, da se bomo z vsemi silami upirali potujčevanju in fratelanci, pa naj se ta izvaja v kakršni koli obliki.

Glasbeni december v Gorici

V decembru je bilo glasbeno življenje v Gorici zelo živahno. V okviru koncertov, ki jih letos prvič organizira Glasbena matica v sodelovanju obeh slovenskih prosvetnih zvez je v nedeljo 15. decembra nastopil oktet »Gallus« iz Ljubljane. Njegov nastop je pokazal lepe dosežke v komornem muziciranju, kar je prišlo do izraza predvsem v skladbah iz francoske renesanse. Tudi nekatere izvedbe slovenskih skladb so dokazale resna umetniška prizadevanja. Naj omenimo tu še posebej Vrabčevo skladbo Tolmin in Merkujevo Ekspresionistično pesem. Že sam okvir koncerta — palača Attems — in topli sprejem številnega občinstva sta prispevala k dobremu uspehu večera.

Glasbena matica je predstavila letos goriškemu občinstvu tudi mlado pianistko Jožico Lasič iz Sovodenj. Samostojni klavirski recital je Lasičeva predstavila v Attemsovi palači v soboto 21. decembra. Na programu so bile skladbe iz baroka, klasike in romantike. Še posebej je bilo čutiti, da so mladi pianistki najbliže romantična dela kot npr. Brahmsova rapsodija št. 1 v h-molu. Sicer pa je izvajalka pokazala dokajšnjo tehnično pripravo.

Tik pred božičem, v nedeljo 22. decembra pa je v Katoliškem domu v organizaciji PD »Mirko Filej« nastopil »Komorni ansambel« iz Zagreba. Pet mladih glasbenikov, ki igrajo na pihala, je predstavilo zelo zanimiv in prijeten program. Poleg znanih imen iz baroka in klasike so nas tu predvsem zanimale stare renesančne skladbe hrvaških skladateljev. Podajanje je bilo stilno dognano. Zlasti je ugajal Vivaldijev koncert v g-molu v barvitem prepletanju flavte, oboe in fagota. Lepo sta izzvenela tudi Haydnov Divertimento in Bachova fuga, kjer sta še posebej prišla do izraza zvok in barva pihal. Občinstvo je z zanimanjem sledilo izvajanju, saj so tovrstni koncerti v Gorici prava redkost.

Primer neresne politike

Pred časom so slovenske občinske uprave v Sovodnjah, Doberdobu in Števerjanu prejele vabilo novogoriškega občinskega predsednika Šušmelja, da obiščejo kot izraz medsebojnega sodelovanja N. Gorico.

Seveda sta bila tako župan kot občinska uprava v Števerjanu takoj za take stike, saj smo kot del slovenskega naroda potrebni povezave z matično domovino ne glede na politične razlike. V tem smislu je župana in upravo podprla tudi Kmečko-delavska zveza v Števerjanu.

Kasneje je števerjanskega župana Slavka Klanjščka obiskal tudi novogoriški župan Šušmelj in sta se o srečanju natanko porazgovorila.

Nekaj dni pred obiskom — biti bi moral 6. januarja — pa je prišlo na dan, da bo slovenske občinske delegacije z Goriškega spremljalo zastopstvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) pod vodstvom Gorazda Vesela.

Števerjanski župan, presenečen nad dejstvom, da ni bilo o tem v uradnih vabilih in v osebnih dogovorih nobene omembe, je stopil v stik s sovodenjskim županom Češčutom in mu izrazil svoje začudenje. Tudi župan Češčut je potrdil, da o tem ni bil seznanjen. Obljubil je, da se bo o zadevi pozanimal in o zaključkih obvestil Števerjance. Vendar tega ni storil.

Iz protesta proti takemu nekorektnemu postopanju je števerjanska delegacija ostala doma. Ker so dosedanji obiski med štirimi občinskimi upravami potekali na upravni ravni, je težko razumeti, kaj so zasledovali (ne)odgovorni člani SKGZ s tem, da so se priključili občinskim zastopstvom. Se čutijo mar za varuhe slovenskih občin?

Če je bil sestanek namenjen upravnikom, naj bi se udeležili le slovenski izvoljeni predstavniki, če pa je bil namenjen tudi drugim, naj bi prišli zraven tudi zastopniki drugih organizacij iz zamejstva in ne samo SKGZ.

Želeli bi, da bi se odgovorni krogi goriške SKGZ v bodoče izogibali takih nedemokratičnih metod, ki kalijo zaželeno sožitje in sodelovanje tostran in onstran meje.

Pretresljiva smrt Davida Ceja

Pretekli petek 10. januarja se je bliskovito raznesla po mestu vest, da je v plamenih umrl 54-letni občinski uslužbenec David Cej.

David Cej je po materini smrti stanoval v ulici don Bosco v hiši Justina Škerlja, ki pa je že pred tedni odšel v javno prenočišče v ulici Baiamonti. David je živel v hiši sam. Kako je prišlo do požara, nihče ne ve. Šele po večurnem gašenju se je ognjegascem posrečilo zadušiti požar, ki je popolnoma uničil enonadstropno hišo. Ko so odstranjevali ožgane tramove, so ob železni postelji našli popolnoma zoglenelo truplo nesrečnega Ceja. Verjetno ga je zaradi dima v zaprtem prostoru obšla slabost, da se pred ognjem ni mogel rešiti.

Njegov pogreb je bil naslednji dan in je pokazal, kako je bil David priljubljen ne samo pri svojih sodelavcih, temveč tudi med slovenskimi verniki v Gorici. Cerkev sv. Ivana je bila polna ljudi, ki so s solzami v očeh prisostvovali pogrebni maši. Njegovi tovariši pri delu so prišli v cerkev kar v delavskih oblekah in videlo se je, kako jim je bilo hudo po dobrem Davidu. Na koru so med mašo peli moški.

Pokojni Cej se je udeleževal vsega našega kulturnega in verskega življenja. Rad je tudi romal in še v nedeljo 5. januarja je bil na skupnem romanju k Mariji misijonarki v Tricesimo. Gotovo ni mislil, da bo naslednjo nedeljo že v večnosti. Bil je tudi zelo darežljiv in je rad dajal od svojega zaslužka za razne dobrodelne namene. Ohranili ga bomo v lepem spominu, Bog pa naj mu da večno plačilo v nebesih. Sorodnikom izrekamo naše sožalje.

Ob 10-letnici smrti Vita Rojca

Marsikdo se še spominja visokega in krepkega moža s košatimi belimi brki, vedrim in vedno živahnim pogledom, ki je zadnje čase pred svojo smrtjo hodil ob palici po goriških ulicah. 19. januarja poteka deseto leto njegove smrti in je prav, da se ga spomnimo vsaj z nekaj vrsticami.

Akoravno je družina že živela v Gorici, je šla Vidova mati v Zalošče pri Dornberku, da je zagledal luč sveta njen otrok v materinem rojstnem kraju. Mladi Vid se je izučil za krojača in po takratni navadi prepotoval precej avstrijskih dežel, da se je izpopolnil v svoji stroki.

Čim se je vrnil v Gorico, je dobil v velikem semenišču mesto vratarja in vršil istočasno svoj poklic. Šival je odličnim osebam, med drugim tudi nadškofoma Misiji in Sedeju.

V zreli dobi se je udejstvoval tudi kot pevec, kot sodelavec goriškega podpornega društva in kot telovadec. Bil je pač iz zavedne slovenske rodbine, ki je dala tudi msgr. Rojca, mirenskega župnika, tolminskega dekana in goriškega pokrajinskega poslanca. Bila sta si namreč bratranca.

Vid je vodil pogreb Simona Gregorčiča in se vsega dobro spominjal celo v svojem osemdesetem letu. Letos bi dopolnil 95 let; v voščilo bi mu zapeli Buči morje Adrijansko in En starček je živel; ti dve pesmi sta mu bili najbolj pri srcu. Ker ga ni več med nami, bomo zmolili zanj kakšno molitev, saj je bil Rojc globoko veren mož, prava slovenska grča. - *Znanec*

TEDEN ZA KRŠČANSKO EDINOST
v Gorici od 18. do 25. januarja 1975

- **Vsak večer ob delavnikih:** ob 19.30 sv. maša z ekumenskim nagovorom pri Sv. Ivanu
- **V soboto 18. januarja ob 20.30** v mali dvorani Katoliškega doma predavanje s skioptičnimi slikami o ikonah in češčenju Matere božje pri pravoslavnih
- **V nedeljo 19. januarja:** ob 16. uri bo v goriški stolnici liturgija v bizantinsko-slovanskem obredu. Pel bo ekumenski zbor.

Trinkov koledar

Neutrudni prof. Rado Bednarik je ob prelomu leta tudi letos v samozaložbi izdal Trinkov koledar, ki je že postal prava tradicija. Koledar ima žepno obliko, 128 strani, več ilustracij in mnogo zanimivega branja. Posvečen je 20-letnici smrti msgr. Trinka, ki je umrl 26. junija 1954.

Takoj za koledarskim delom, ki že upošteva novi bogoslužni pokoncilski koledar Cerkve, najdemo Zorzutovo pesem »Sem med vami«, ki se seveda nanaša na msgr. Trinka. Sledi opis proslav ob 20. obletnici Trinkove smrti.

Iz Trinkovih spisov najdemo članke »Ivan Trinko o Rezijanih« (Dom in svet 1907), osnutek nekega govora ali članka, ki govori o veliki ljubezni, ki jo je Trinko gojil do svoje ožje domovine, štiri pisma, ki jih je 1. avgusta 1974 smrtno ponesrečeni kardinal F. Antoniutti iz Njem pisal Trinku v razdobju od 1930 do 1952, ter fotokopiji dveh pisem, ki sta si ju izmenjala poslanec in duhovnik Virgilij Šček ter msgr. Trinko. Objavljena je tudi Trinkova pesem novomašniku A. Bankiču iz l. 1910. Iz neobjavljene Trinkove korespondence najdemo v letošnjem koledarju priobčene tri razglednice V. Holza, pismo urednika Ljubljanskega zvona Viktorja Bežka in dopisovanje s politikom Ivanom Hribarjem.

Od ostalih spisov naj omenimo »Slovo (župnika Jožeta Abrama) od msgr. Trinka«, spominski članek ob 15-letnici smrti župnika Antona Cuffola, odlomek iz govora župnika Cenčiča na Kamenici lansko leto, razpravo Martina Jevnikarja o jeziku v poezijah Ivana Trinka, oris zgodovinskih pravic Beneških Slovencev izpod peresa Aleša Lokarja ter spis Vladimira Vremca »Za nov gospodarski dvig«. Na kratko je ocenjena knjiga župnika v vasi Matajur Paskvala Guiona o ljudeh Nadiških dolin. Pregled važnih prireditev in dogodkov »Po naši domačiji« zaključi pestri koledar.

Knjižica je na voljo po vseh slovenskih knjigarnah v Gorici in Trstu. — *jk*

★

ŠPORT

Prva zmaga Olympije

Olympia je zabeležila prvo zmago v letošnjem prvenstvu 1. moške divizije. V gosteh je premagala ekipo Libertas iz Turriaca s 3 : 1 (15 : 12, 13 : 15, 15 : 9, 15 : 7). Kot je razvidno, zmaga ni bila lahka, ampak kot že v tradiciji, je bila tekma z Libertasom precej težka. To sicer ne toliko zaradi moči nasprotnika, marveč zaradi bolj slabe igre Olympije. Moštvo je sicer atletsko dobro pripravljeno in tudi v obrambi in pri prestrezanju prvih žog, so igralci Olympije rahlo napredovali. Pešata pa napad (stara hiba goriškega moštva!) in blok. Poznalo se je, da ekipa ni uigrana, kajti manjkala je »koralna« igra in često so bili igralci slabo postavljeni. Precej žog niso ujeli prav zato, ker niso držali pravega mesta.

Po dobrem začetku je moštvo komaj obdržalo set. V drugem setu so se ponavljale stare napake in čeprav le za dve točki, so ta set prepustili nasprotniku. V tretjem in četrtem setu so se igralci zbrali in zaigrali nekoliko bolje. V tistih trenutkih je prišla do izraza boljša atletska pripravljenost, tako da so »modri« osvojili oba seta z dokajšnjo lahkoto.

Pozitivno je dejstvo, da je trener poslal na igrišče vse igralce, ki jih je imel na razpolago. To pomeni, da ni v ekipi »asov« in »rezerv«. Vsi so enaki in vsi igrajo! Tako je tudi vzdušje v ekipi mirno in veseli nas, da se niso ponovili lanski prizori, ko smo prisostvovali prepiranju med igralci. V sobotni tekmi so najbolje igrali prav novi člani ekipe, in sicer Pavletič, Štefan Cotič ter že znani Ferfolja.

Trener se je takoj zavedel, da ekipa ni uigrana, zata je sklenil soglasno z igralci, da bodo imeli na tedenskem sporedu več trening-tekem. Pričakujemo, da bodo pomagale, kajti v drugem kolu prvenstva je na vrsti prvi slovenski derbi z ekipo Doma. Olympia in Dom sta se letos že srečala na trening-tekmi in sta že vrsto let stara znanca in nasprotnika. Škoda, da je tekma na sporedu že sedaj, ko smo na samem začetku prvenstva in nobena od ekip ni v polni formi. Nadejamo se, da bomo prisostvovali zanimivemu srečanju.

Tekma bo v soboto 18. januarja v telovadnici Valletta ob 18. uri. Tistega dne bodo na razpolago tudi koledarčki z urniki tekem kot lani. Š. Z. Olympia se zahvaljuje trgovcem, ki so prispevali k izdaji koledarčka in s tem finančno podprli društvo. — *Kronist*

Izjava Slov. demokratske zveze

V zvezi z obiskom zamejskih županov in občinskih delegacij v Novi Gorici SDZ ugotavlja, da je prvotno mišljeni obisk upraviteljev izgubil značaj, ker se jim je zadnji trenutek pridružila uradna delegacija SKGZ.

Vodstvo SDZ meni, da je tak način vabljenja novogoriških gostiteljev nekorekten, ker pristransko upošteva le določene slovenske organizacije v zamejstvu.

Vodstvo SDZ je zato solidarno s števerjanskim županom in delegacijo občinskega odbora, ki se obiska iz prej omenjenih razlogov nista mogla udeležiti.

Gorica, 13. januarja 1975

Vodstvo SDZ v Gorici

DRAMSKI ODSEK PD »ŠTANDREŽ
uprizori **v nedeljo 26. januarja ob 19.30** v župnijski dvorani v Štandrežu komedijo v treh dejanjih

»NAŠI TRIJE ANGELI«

Režija Aleksij Pregarc

★

OBVESTILA

Nedelja katoliškega tiska bo letos 2. februarja. Tedaj bodo po vseh cerkvah pri slovenskih službah božjih nabirke za naš tisk. Gospode dušne pastirje naprošamo, da ovojnice za dar za katoliški tisk razdelijo med vernike že prejšnjo nedeljo, tj. 26. januarja. Ovojnice so na voljo na upravi našega lista.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda iz Gorice naproša vse gg. župnike in duhovnike, naj v Tednu krščanske edinosti uporabljajo pri sv. mašah knjižico z naslovom »Da se v Kristusu spet zedini v eni glavi vse«. Knjižico je pripravil Slovenski ekumenski svet. V njej boste našli vsakodnevno ekumensko misel in prošnje za vse potrebe; na koncu imate priložene tudi nekatere molitve za edinost vseh kristjanov.

Goriško škofijsko romanje v Rim za sveto leto bo od petka 30. maja do ponedeljka 2. junija. Romanje bo vodil nadškof msgr. Cocolin. Potovanje bo z vlakom. Cena 50.000 lir. Odhod v petek 30. maja zjutraj, povratek v ponedeljek dne 2. junija pozno zvečer. Vpisovanje se zaključi 31. marca. — Kako se bodo slovenski romarji priključili temu skupnemu škofijskemu romanju, bomo še poročali. Dnevi so za romanje primerni, ker je vmes nedelja in državni praznik 2. junija, tako da sta le dva delavnika, petek in sobota.

Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice bo gostovalo s Cankarjevim dramatiziranim Hlapcem Jernejem po naslednjem redu: v nedeljo 26. januarja ob 16. uri v Katoliškem domu v Gorici; v ponedeljek 27. januarja ob 20. uri v župnijski dvorani v Števerjanu; v torek 28. januarja ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdobu.

Okrogla miza o katoliškem tisku bo na sedežu Slovenske prosvete v Trstu, ul. Donizetti 3 v ponedeljek 20. januarja ob 20.30.

DAROVI

Za tiskovni sklad Katoliškega glasa: Helena Furlan 5.000; Marija Hlad 1.000; Ana Silič 2.000; dr. Škerk 4.000; Antonija Saksida 2.000; N. N., Trst, 20.000; Herman Jazbec 4.000; N. N., Mavhinje, 5.000; G. Bole, Trst, 5.000; Antonija Černe, Trst, 5.000; Arduino Cremonesi 4.000; msgr. Salvadori 4.000; Vera 4.000; Milka Rupnik namesto cvetja na grob Lojzke Mikuš 5.400; dr. D. Š. 3.000; Slavica Košuta, Sv. Križ, 5.000; Valerija Buda, Trst, 500 lir.

Za Katoliški dom v Gorici: U. Z. 3.000; K. M. 3.000; N. N. 100.000; N. N. 30.000; Marijina družba 10.000; N. N. 2.000; družina N. N. 5.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: ob drugi obletnici smrti brata Ferdinanda Batističa daruje sestra Gizela iz Štandreža 2.000 lir.

Marinič Milka iz Gorice je darovala za Katoliški dom, za Alojzijevišče in za Zavod sv. Družine po 3.000 lir ter za tiskovni sklad Katoliškega glasa 6.000 lir.

Za mladinski dom v Boljuncu: Bernarda Stefančič 10.000; Mariza Mirelič 5.000; Uršula Korošec namesto cvetja na grob Elze Kozina 2.500 lir.

Za ozdravitev gobavca: Edvard Pescatori, Trst, 15.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Rupa, 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Šport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 19. do 25. januarja 1975

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »Deček z dvema imenoma«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Glasbena skrinja. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30 Nedeljski vestnik. 16.00 Šport in glasba. 17.00 »Proti novemu svetu«, drama. 18.00 Nedeljski koncert. 19.00 Folk iz vseh dežel. 19.30 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.20 Pesmi za vse okuse.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.50 Baročni orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba v noč.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Stane Malič (2). 19.20 Za najmlajše. 20.15 Mozart: »Čarobna piščal«, opera. 21.45 Nežno in tiho.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Deželni koncerti. 19.30 Zbori in folklora. 20.35 Simfonični koncert. 21.35 Pesmi brez besed.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Vinko Vodopivec. 19.10 Verska gibanja v Italiji. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Pojedina pri Trimalhionu«. 21.25 Skladbe davnih dob. 21.45 Sprostitev ob glasbi.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Sodobni ital. skladatelji. 19.10 Pripovedniki naše dežele. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.10 V plesnem koraku.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Ivan Dolinar. 19.20 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Slavko Osterc«. 21.30 Vaše popevke.

★

LJUBLJANSKA TV

Spored od 19. do 25. januarja 1975

Nedelja: 9.40 Svet v vojni. 10.30 Otroška matineja. 11.55 Veleslalom za ženske. 14.30 Veseli tobogan. 15.30 Jahorina - reportaža. 16.15 Slalom za moške. 17.10 Pisani svet. 17.55 »Robinson Crusoe«, film. 20.05 »Odpisani«, nadalj. 20.55 Peru. 21.25 Športni pregled. 22.20 Jahorina.

Ponedeljek: 18.10 Zbor iz Črnomlja. 18.45 Nega bolnika na domu. 20.05 »Leseni kovček Thomasa Woolfa«, drama. 21.05 Kulturne diagonale. 21.35 »Čista kri«, film.

Torek: 9.55 Veleslalom za moške v Kranjski gori. 13.55 Veleslalom za moške v Kr. g. 16.30 Smučate s K. Schranzem. 16.45 Veleslalom za moške v Kr. g. 17.45 »Deklica z vžigalicami«. 18.15 »Nikogar ni doma«, film. 18.50 Študijska knjižnica na Ravnah. 21.05 »Sence izginjajo opoldne«.

Sreda: 17.30 »Viking Viki«. 18.45 Kjer film zaživi, reportaža. 20.10 »Solaris«, film.

Četrtek: 17.40 Preproste besede. 18.25 Svet v vojni. 20.05 »Clochemerle«, nadalj. 21.40 Mozart: Koncertne arije.

Petek: 16.35 Smuk za ženske iz Innsbrucka. 17.35 »Peter in volk«. 18.20 Tržaški narodni ansambel. 18.50 Doktor, pomagajte mi. 20.05 »Pismo trem ženam«, film.

Sobota: 16.25 Košarka Zadar : Jugoplastika. 18.25 »Alice v čudežni deželi«. 20.30 Smučate s K. Schranzem. 21.20 »Iskalci«.

★

SS gledališče bo uprizorilo Ferenc Molnarjevo igro »Liliom« v Kulturnem domu v Trstu v petek 17. januarja ob 16. uri za abonma red H; v soboto 18. januarja ob 20.30 izven abonmaja; v nedeljo 19. januarja ob 16. uri za abonma red F okoliški; v sredo 22. januarja ob 20.30 za abonma red D mladinski v sredo; v četrtek 23. januarja ob 16. uri za abonma red G.

Uprizoritev mladinske igre »Jurček« bo v torek 21. januarja ob 15.30 v Kulturnem domu v Trstu.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo